

[Startside](#) > ... > [Familiereftige Forhold Og Arv](#) > [Skilsmisse Og Separation](#) > [Netherlands](#)

Skilsmisse og separation

 Nederlandene

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?

En skilsmissebegæring kan indgives af begge ægtefæller sammen (fælles begæring) eller af en af ægtefællerne (ensidig begæring). I begge tilfælde skal sagen indledes ved indgivelse af en begæring (*verzoekschrift*) (se spørgsmål 11).

I skilsmissesager skal ægtefællerne være repræsenteret af en advokat, uanset om sagen er anlagt i fællesskab eller ensidigt. Skilsmissesager behandles af retten i første instans (*rechtbank*) i den retskreds, hvor de(n), der begærer skilsmisse, har bopæl. En skilsmissebegæring kan indgives når som helst efter ægteskabets indgåelse: Der er ikke krav om, at ægtefællerne skal have været gift i en vis periode. Skilsmissen får virkning, når retsafgørelsen er indført i registret over fødsler, dødsfald, ægteskaber og registrerede partnerskaber (*registers van de burgerlijke stand*). Skilsmissen kan først indføres i registret, når retsafgørelsen ikke længere kan appelleres (endelig afgørelse). Skilsmissen skal indføres i registret senest seks måneder efter, at afgørelsen er blevet endelig, ellers mister den sin retsvirkning, og skilsmissen kan ikke længere indføres i registret. Hvis vielsen fandt sted i udlandet, og den udenlandske vielsesattest ikke er blevet registreret i det nederlandske register over fødsler, dødsfald ægteskaber og registrerede partnerskaber, indføres skilsmissebevillingen (af den nederlandske domstol) i det særlige register over fødsler, dødsfald ægteskaber og registrerede partnerskaber i Haag kommune.

2 Hvad anses for skilsmissegrund?

I nederlandsk ret findes der én skilsmissegrund: uigenkaldeligt sammenbrud af ægteskabet. Et ægteskab anses for at være brudt uigenkaldeligt sammen, hvis det er blevet utåleligt for ægtefællerne at fortsætte samlivet, og der ikke er udsigt til, at de normale ægteskabelige relationer kan genoptages. Når en begæring kun indgives af en af ægtefællerne, skal denne oplyse, at ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen, og hvis dette benægtes af den anden ægtefælle, skal den første fremlægge bevis herfor. Retten afgør, om ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen. I tilfælde af en fælles begæring bevilges der skilsmisse på grundlag af begge ægtefællers opfattelse af, at deres ægteskab er brudt uigenkaldeligt sammen.

3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:

3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?

En fraskilt person kan gifte sig igen eller indgå et registreret partnerskab. Skilsmisse kan have følger for brugen af en tidligere ægtefælles efternavn. En tidligere ægtefælle kan anmode retten om at få den anden tidligere ægtefælles ret til at bruge deres efternavn inddraget. En sådan ansøgning er betinget af, at der er forsvarlige grunde hertil, og at der ikke er født børn i ægteskabet.

3.2 deling af ægtefællernes formue?

Lovfæstet ordning

Den lovfæstede ordning, der har fundet anvendelse siden den 1. januar 2018, er begrænset formuefællesskab (*bepaalde gemeenschap van goederen*). Dette betyder, at formuefællesskabet er begrænset til de aktiver og gæld, som ægtefællerne ejede i fællesskab før ægteskabet, og alle aktiver og gæld, som ægtefællerne erhverver i løbet af ægteskabet. Alle aktiver erhvervet i fællesskab før ægteskabet og aktiver erhvervet i løbet af ægteskabet udgør tilsammen fælleseje (*boedelmenging*). Gæld, der er opstået i fællesskab før ægteskabet eller opstået i løbet af ægteskabet, tilhører ægtefællerne i fællesskab, uanset hvilken ægtefælle, der har stiftet gælden. En kreditor kan rette sit krav mod de aktiver, der indgår i fællesejet. Formue og gæld, der kun tilhørte den ene ægtefælle før ægteskabet, er ikke en del af det lovfæstede formuefællesskab. De forbliver den pågældende ægtefælles privateje. Arv og gaver falder ligeledes uden for det lovfæstede begrænsede formuefællesskab, uanset hvornår de er erhvervet. Arv og gaver erhvervet både før og under ægteskabet forbliver den pågældende ægtefælles privateje.

Ægtefæller, der giftede sig før indførelsen af det lovfæstede begrænsede formuefællesskab (dvs., hvis vielsesdato er før den 1. januar 2018), er omfattet af den lovfæstede ordning med fuldstændigt formuefællesskab. I dette tilfælde udgør alle aktiver, som begge ægtefællerne erhverver før eller i løbet af ægteskabet, i princippet en del af deres fælleseje. Alle aktiver, der ejes af en af ægtefællerne, udgør fælleseje (*boedelmenging*). I princippet bliver al gæld, som er stiftet før eller i løbet af ægteskabet, ligeledes fælles, uanset hvem af ægtefællerne der har stiftet sig gælden. En kreditor kan rette sit krav mod det fuldstændige fælleseje.

Både under den begrænsede formuefællesskabsordning og den fuldstændige formuefællesskabsordning, der var gældende før den 1. januar 2018, opløses formuefællesskabet ved skilsmisse, dvs. ved registreringen af den retsafgørelse, hvorved der bevilges skilsmisse, i registret over fødsler, dødsfald ægteskaber og registrerede partnerskaber. Fra det tidspunkt ophører fællesejet med at eksistere. Ved skilsmisse skal fællesejet deles. Det skal fastslås, hvad hver ægtefælle har ret til af fællesejet. Hovedreglen er, at hver af ægtefællerne har ret til halvdelen. Ægtefællerne kan beslutte at fravige denne regel og indgå andre aftaler i en skilsmisseaftale (*echtscheidingsconvenant*) eller på tidspunktet for bodelingen.

Ægtepagter

Ægtefæller kan vælge en anden ordning end den lovfæstede ordning ved at indgå en ægtepagt før eller (sjældent) under ægteskabet. Sådanne aftaler fastsætter således reglerne for bodelingen i tilfælde af skilsmisse.

3.3 ægtefællernes mindreårige børn?

Forældremyndighed

Efter skilsmisse fortsætter forældrene med at have fælles forældremyndighed over eventuelle børn, som de havde det i løbet af ægteskabet. Kun i særlige tilfælde kan retten anmodes om at tilkende den ene af forældrene forældremyndigheden. En begæring om eneforældremyndighed kan indgives af en af forældrene eller af dem begge. Den forælder, som ikke får forældremyndigheden, har ret til samvær med barnet. Den ene eller begge forældre kan bede retten om at fastsætte samværsordninger.

Børnebidrag

Hvis forældrene bevarer fælles forældremyndighed efter skilsmissen, bør de fastsætte økonomiske ordninger i forbindelse med børnenes opvækst. De kan også anmode retten om at fastsætte sådanne ordninger. Hvis de ikke kan nå til enighed, kan retten fastsætte et beløb, der skal betales i form af børnebidrag. Hvis en af forældrene får eneforældremyndighed, vil retten efter anmodning vurdere, hvor meget den anden forælder skal bidrage til udgifterne i forbindelse med børnenes opvækst. Forældrene bør i princippet selv sørge for indgå aftaler om betalingsordninger. For yderligere information i denne henseende henvises til [den nationale styrelse for opkrævning af underholdsbidrag \(Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen\)](#) websted.

3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?

Forsørgelsespligten mellem ægtefæller fortsætter efter ægteskabets opløsning. I skilsmisseafgørelsen eller i en efterfølgende afgørelse kan retten efter anmodning tildele en tidligere ægtefælle, hvis indkomst ikke er tilstrækkelig til at dække den pågældendes leveomkostninger, og som ikke med rimelighed kan forventes at opnå en sådan indkomst, et underholdsbidrag, der skal betales af den anden, tidligere ægtefælle. Bidraget kan

fastsættes af retten i skilsmisseafgørelsen eller i en efterfølgende afgørelse. Ved beregningen af bidraget tager retten hensyn til behovene hos den tidligere ægtefælle, som skal modtage betalingen, og den anden tidligere ægtefælles økonomiske midler. Der kan også tages hensyn til ikke-økonomiske faktorer såsom ægteskabets varighed, eller hvor længe ægtefællerne boede sammen. Såfremt retten ikke fastsætter nogen tidsbegrænsning for underholdspligten, ophører den efter 12 år. Retten kan forlænge denne periode efter anmodning fra den tidligere ægtefælle, som anmoder om underholdsbidrag, i tilfælde af økonomiske vanskeligheder. Hvis et ægteskab varede i kort tid (mindre end fem år) og var barnløst, vil den periode, hvor der skal betales underholdsbidrag, ikke overstige ægteskabets varighed. Er ægtefællerne eller de tidligere ægtefæller enige om underholdsbidraget, kan de indføre aftalen i en skilsmisseaftale.

4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?

Separation (*scheiding van tafel en bed*) er den måde, hvorpå ægtefæller ophører med at leve sammen uden faktisk at bringe deres ægteskab til ophør. Separation har interesse for ægtefæller, der ønsker at blive separeret og påtage sig de retlige konsekvenser heraf, men som fortsat ønsker at være gift, f.eks. af religiøse eller økonomiske årsager. Separation giver mulighed for forsoning. Det kan også være et mellemtrin forud for opløsning af ægteskabet. En separation træder i kraft, når retsafgørelsen er indført i ægteskabsregistret. Ligesom ved skilsmisse skal dette ske inden for seks måneder.

5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?

Den eneste betingelse for at opnå separation er, at ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen.

6 Hvilke retlige følger har en separation?

Følgerne af separation for så vidt angår ægtefællernes formueforhold, forældremyndighed (samværsret), underholdsbidrag og pensioner er de samme som ved skilsmisse. Ægteskabet består fortsat. Ifølge loven arver en separeret ægtefælle ikke ved dødsfald. Beslutter ægtefællerne efter at være blevet separeret, at de ønsker at blive skilt, kan de søge om opløsning af ægteskabet efter separation. En separeret ægtefælle kan bo sammen med en ny partner og opbygge et nyt liv, men de kan ikke gifte sig igen eller indgå et registreret partnerskab.

En ensidig begæring om opløsning af ægteskabet efter separation kan ikke indgives på hvilket som helst tidspunkt. Ensidige begæringer er omfattet af en karenperiode på tre år, som retten i visse tilfælde kan nedsætte til ét år. Den treårige periode begynder at løbe den dag, hvor separationen indføres i registret. Ved fælles begæring om opløsning af ægteskabet efter separation er der ingen karenperiode. Opløsningen af ægteskabet træder i kraft, når afgørelsen er indført i registret over fødsler, dødsfald ægteskaber og registrerede partnerskaber.

7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?

Et ægteskab kan kun omstødes ved en retsafgørelse efter indgivelse af en begæring. Et ægteskab, der er indgået, kan ikke omstødes ved lov (automatisk). Så længe et ægteskab ikke er omstødt, forbliver det gyldigt. Det er fastsat i loven, hvad der kan danne grundlag for, at et ægteskab kan omstødes, og hvem der kan indgive en begæring.

8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?

Der er fastsat følgende grunde i lovgivningen til at indgive en omstødelsesbegæring. Parterne giftede sig, til trods for: ægteskabshindringer (krav til minimumsalder, manglende samtykke til ægteskabet fra en mindreårig, bigami, forbudt grad af slægtskab)

- bedrageri eller fejl
- et proformaægteskab
- en psykisk lidelse hos en af ægtefællerne
- manglende kompetence hos justitssekretæren eller
- mangel på vidner.

9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?

En omstødelse har tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor ægteskabet blev indgået. Dette betyder, at ægteskabet efter en retslig omstødelse vil blive anset for aldrig at have eksisteret. Under visse omstændigheder kan der gøres en undtagelse fra dette princip. I så fald har omstødelsen samme konsekvenser som en skilsmisse. F.eks. vil børn født i et omstødt ægteskab fortsat være beslægtet med begge forældre. En anden undtagelse vedrører en ægtefælle i god tro, dvs. en ægtefælle, som ikke var klar over, at ægteskabet var ugyldigt. Se i denne forbindelse betingelserne for omstødelse af ægteskab under spørgsmål 8. En ægtefælle i god tro kan f.eks. forlange, at den anden ægtefælle betaler underholdsbidrag.

10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?

Mægling er ret almindelig i skilsmissesager i Nederlandene. Med hjælp fra en mægler og, om nødvendigt, ægtefællernes advokater kan ægtefællerne prøve at nå frem til en aftale om skilsmissen og dens konsekvenser. Disse aftaler fastlægges i en skilsmisseaftale, som er et skriftligt dokument. Aftalen kan dække spørgsmål som bodeling, forsørgelsespligt og udgifter til børns opvækst. Retten kan medtage aftalen, der udfærdiges i løbet af mæglingsprocessen, i sin afgørelse.

Der findes en sammenslutning af familieadvokater og skilsmissemæglere (*Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars*), hvis medlemmer er specialiserede i områder som skilsmisse og underholdsbidrag. De er også specialiseret i skilsmissemægling og alt, hvad det medfører. Se yderligere oplysninger på: <https://www.verenigingfas.nl/>.

11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?

Begæring

En skilsmissesag begynder altid med en begæring til retten (*verzoekschrift*). Denne begæring skal omfatte ægtefællernes efternavn, fornavn(e) og sædvanlige eller faste opholdssted. Hvis der er mindreårige børn, skal de samme oplysninger anføres for børnene. I skilsmissebegæringen kan der også anmodes om yderligere ydelser (*nevenvoorzieningen*) i tilknytning til skilsmissen. Retten kan bevilge yderligere ydelser vedrørende bl.a.:

- forældremyndighed og samværsret i forhold til mindreårige børn
- børne- og/eller ægtefællebidrag
- deling af aktiverne i ægteskabet eller ophævelse af den aftale, som er fastsat i ægtefællernes aftale om formueforhold
- benyttelse af den fælles bolig og
- deling af pensionsrettigheder.

Sagsøgerens advokat skal indgive begæringen til retten i første instans (*rechtbank*). Hvis sagsøger bor i Nederlandene, kan begæringen indgives til retten i den retskreds, hvor den pågældende bor. Hvis sagsøger ikke bor i Nederlandene, men den anden ægtefælle gør, skal begæringen sendes til retten i den retskreds, hvor den anden ægtefælle bor. Såfremt begge ægtefæller bor uden for Nederlandene, skal begæringen indgives til retten i første instans i Haag.

Hvilke dokumenter skal der fremlægges?

- originale udskrifter (udstedt inden for de seneste tre måneder) fra folkeregistret for begge ægtefæller, hvori der er anført nationalitet, civilstand og i tilfælde af andre end nederlandske statsborgere datoen for indrejse i Nederlandene. I tilfælde, hvor en af ægtefællerne er nederlandsk statsborger, og den anden ikke er, anføres datoen for etablering i Nederlandene
- originale udskrifter fra fødselsregistret (udstedt inden for de seneste tre måneder) for eventuelt mindreårige børn

- en original udskrift fra ægteskabsregistret (som kan fås på rådhuset det sted, hvor vielsen fandt sted, og skal være udstedt inden for de seneste tre måneder). For vielser, der fandt sted i udlandet, er den oprindelige vielsesattest eller en ældre udskrift tilstrækkelig
- Hvis der er mindreårige børn, en plan for pasning af børnene. En plan for pasning af børnene indeholder forældrenes aftaler om deres børn og kan omfatte den daglige pasning af børnene, deres uddannelse, sportsaktiviteter, lægebehandling, aftaler om bestemte dage såsom ferier og fridage, økonomi og praktiske foranstaltninger (hvem henter og afleverer børnene).

12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?

Kan en sagsøger ikke bære alle eller dele af omkostningerne til en advokat eller mægler, kan den pågældende på visse betingelser være berettiget til retshjælp. Retshjælpsrådet (*Raad voor Rechtsbijstand*) bevilger kun retshjælp gennem mæglere, der er registreret hos rådet. Se yderligere oplysninger om betingelserne for at få retshjælp på <https://www.rvr.org/>.

Berettigelse til retshjælp gælder også i grænseoverskridende tvister, hvis sagsøger bor uden for Nederlandene, men inden for EU, i overensstemmelse med EU-direktivet om retshjælp i forbindelse med grænseoverskridende tvister (EFT L 26 af 31.1.2003). En anmodning om retshjælp kan indgives til retshjælpsrådet i Haag ved hjælp af den standardformular, der er udfærdiget sammen med direktivet, og som er identisk i alle medlemsstater. Om nødvendigt kan retshjælpsrådet hjælpe sagsøgere med at finde en advokat. Se yderligere oplysninger på: <https://www.rvr.org/>.

Sagsøgere, som bor uden for EU, kan i visse tilfælde, der er omfattet af en traktat eller en konvention, få retshjælp i Nederlandene. Følgende traktater er relevante i den forbindelse: Haagerkonventionen om civilproces (1954), den europæiske overenskomst om formidling af ansøgninger om retshjælp (1977) og Haagerkonventionen om international domstolsadgang (1980). Disse traktater omfatter en bestemmelse, der i al væsentlighed fastsætter, at statsborgere i de kontraherende stater er berettigede til retshjælp i alle de øvrige kontraherende stater på samme betingelser som statsborgere i de øvrige stater. Opstår der sådanne sager i Nederlandene, skal den kompetente myndighed på den pågældendes sædvanlige opholdssted anmodes om en trangserklæring (*verklaring van onvermogen*). Denne myndighed sender ansøgningen om retshjælp og trangserklæringen til den kompetente myndighed i det land, hvor retshjælpen skal bevilges. Dette land vurderer herefter, om sagsøgeren er berettiget til gratis retshjælp.

13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?

Ja, der kan indgives en appel til justitssekretariatet ved appeldomstolen (*gerechtshof*) senest tre måneder efter datoen for skilsmissebevillingen. Appeldomstolens afgørelse kan normalt anfægtes vedrørende et retligt spørgsmål ved Nederlandenes øverste domstol (*Hoge Raad der Nederlanden*). Parterne skal også i disse sager være repræsenteret ved en advokat.

14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?

Siden den 1. august 2022 har Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale børnebortførelser (omarbejdning) ("Bruxelles IIb-forordningen") fundet anvendelse i EU-medlemsstaterne. Den ophæver "Bruxelles IIa-forordningen", Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000. Bruxelles IIa-forordningen finder fortsat kun anvendelse på sager indledt før den 1. august 2022 og på officielt bekræftede dokumenter og aftaler, der er formelt udstedt eller registreret eller blev eksigible før den 1. august 2022. Bruxelles IIb-forordningen finder anvendelse på skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab. Ifølge forordningen anerkendes skilsmisseafgørelser, der er truffet i de øvrige medlemsstater (med undtagelse af Danmark), i Nederlandene, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure (artikel 30, stk. 1). På samme måde kræves der

ingen særlig procedure for opdatering af civilstandsattester, f.eks. når der skal foretages en randbemærkning om registrering af en skilsmisse på en vielsesattest.

Enhver berettiget part kan anlægge en sag for at få fastslået, om en skilsmissebevilling fra et andet land skal anerkendes eller ej. Der er i Bruxelles IIb-forordningen fastsat en række grunde til at anerkendelse af skilsmisse kan afslås. F.eks. må anerkendelse ikke stride mod grundlæggende retsprincipper. Det vil også blive taget hensyn til, om sagsøgte (den part, som ikke indgav skilsmissebegæringen) blev behørigt underrettet om sagen. Selve afgørelsen kan dog ikke efterprøves hvad angår realiteten. Ifølge forordningen skal retten i den medlemsstat, der har truffet afgørelse, efter anmodning fra en part udstede en attest vedrørende denne afgørelse (ved hjælp af en standardformular). Denne attest indeholder oplysninger vedrørende det land, hvor retsafgørelsen blev truffet, nærmere oplysninger om parterne, om afgørelsen blev truffet som udeblivelsesdom, retsafgørelsens art, f.eks. skilsmisse eller separation, datoen for afgørelsen, og hvilken ret der har afsagt afgørelsen.

15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?

Ønsker en berettiget part at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en udenlandsk skilsmissebevilling i Nederlandene, kan parten indgive begæring om ikke-ankendelse til den ret, der behandler sager om foreløbige retsmidler (*voorzieningenrechter*) i den retskreds, hvor den pågældende har sit sædvanlige opholdssted.

16 Hvilken skilsmisselovgivning anvender domstolene i skilsmissesager mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

Den 1. januar 2012 trådte bog 10 i den nederlandske civile lovbog (*Burgerlijk Wetboek*) i kraft. Bog 10 i den civile lovbog omfatter de lovvalgsregler, der afgør, hvilken lovgivning der finder anvendelse.

Hovedreglen er, at domstolene altid vil anvende den nederlandske skilsmisselovgivning uanset ægtefællernes nationalitet og sædvanlige opholdssted. Hvis en skilsmissebegæring f.eks. indgives i Nederlandene af et ægtepar, hvor begge parter er belgiske statsborgere, som bor i Nederlandene, finder den nederlandske skilsmisselovgivning uden videre anvendelse. Det eneste tilfælde, hvor dette ikke gælder, er, når ægtefællerne vælger, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på skilsmissen. Ægtefæller af samme nationalitet kan vælge, at lovgivningen i deres oprindelsesland skal anvendes i skilsmissesagen i stedet for nederlandsk lovgivning. Et belgisk par kan således vælge, at belgisk skilsmisselovgivning skal finde anvendelse.

Denne webside er en del af [Dit Europa](#).

Vi vil gerne have din [feedback](#) om, hvor nyttige informationerne er for dig.

Sidste opdatering: 12/12/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.